

Minder jongvee om meer te melken

Door te krimpen in de jongveestapel houdt de familie Ruijter binnen het fosfaatquotum meer ruimte over voor melkkoeien. De veehouders uit Burgerbrug blijven echter bewust investeren in de opfok van hun eigen vaarzen. Ze intensiverden het opfoktraject en willen volgend jaar een nieuwe stal voor de kalveren bouwen.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Met het toetreden van Joost (28) tot de maatschap met zijn ouders Kees (57) en Elli (55) zette de familie Ruijter uit Burgerbrug in 2014 een groei-strategie in. Ze breidden de stal uit met 160 boxen om huisvesting voor 200 melk- en kalfkoeien te realiseren. Met de 100 hectare grond die ze in gebruik hebben, was er ruimte om de veestapel uit te breiden. Dachten ze ... De fosfaatwet haalde een dikke streep door de rekening. Toch leverde de maatschap vorig jaar bijna twee miljoen kilo melk af, zo'n acht ton meer dan vier jaar geleden. 'We investeerden in fosfaatrechten, maar ook het afstoten van jongvee heeft ons geholpen om 175 koeien te kunnen melken', verklaart Joost de ontwikkeling.

Zuinig op gezondheidsstatus

Helemaal stoppen met het zelf opfokken van jongvee was, hoewel financieel aantrekkelijk, voor de familie

Ruijter nooit een optie. 'We hebben de rekensom niet gemaakt, want als je gaat rekenen, is jongvee opfokken in alle gevallen te duur. Dat was altijd al zo, maar door de extra kosten voor fosfaatrechten is de opfok nog duurder geworden, hoewel de prijs voor vaarzen de laatste tijd natuurlijk ook stijgt', geeft Joost aan. 'We hebben echter in het verleden geïnvesteerd in een hoge gezondheidsstatus en die willen we beslist niet op het spel zetten. Daarom houden we vast aan een gesloten bedrijfsvoering om de risico's op de insleep van ziekten zo klein mogelijk te houden. De waarde van een gezonde veestapel is bijna niet in geld uit te drukken', legt hij uit. 'Daarbij willen we beslist ook onze eigen bloedlijnen behouden', vult Kees aan. 'We houden van mooie en hoogproductieve koeien en aan dat fokdoel hebben we vele jaren gewerkt. De koeien die we nu melken, hebben bewezen dat ze goed functioneren op ons bedrijf.

Bij de aankoop van dieren moet je altijd nog maar afwachten hoe ze het op jouw bedrijf gaan doen', stelt de veehouder.

Een derde reden om de opfok in eigen hand te houden is het feit dat de familie Ruijter de koeien weidt. Ook de pinken leren al op jonge leeftijd grazen.

Jongveebezetting ambitieus krap

Om de schade van de fosfaatwetgeving zo veel mogelijk te beperken besloten de Noord-Hollandse veehouders wel om drastisch te snijden in het aantal stuks jongvee op hun bedrijf. 'We hielden altijd alle vaarskalveren aan', vertelt Kees. 'De vaarzen die we zelf niet nodig hadden, konden we goed verkopen aan een vaste klantenkring. Zo hadden we op een koppel van 125 koeien wel 110 kalveren en pinken. Inmiddels is dit aantal teruggebracht tot 80.

Overigens worden de koeien nog altijd voornamelijk geïnsemineerd met holsteinstieren. 'Dankzij de contacten die we met de verkoop van vaarzen hebben opgebouwd, kunnen we de vaarskalfjes nog steeds goed in de buurt kwijt.'

Met nog geen tachtig kalveren en pinken op 175 melk- en kalfkoeien is de jongveebezetting ambitieus krap. 'We gaan uit van een vervanging van 22 procent per jaar. Dat is best scherp, maar wij denken dat dit goed haalbaar is. De laatste jaren kwamen we uit op een vervangingspercentage van rond de 15', geeft Joost aan. Minder jongvee aanhouden heeft één nadeel, erkennen de veehouders. Het kost meer moeite om de mindere kwaliteit ruwvoer weg te werken.

Beter en sneller opfokken

Met de beslissing om minder jongvee te gaan houden koos de familie Ruijter er ook voor om te investeren in verbetering van het opfoktraject. Hierbij worden ze begeleid door Monique van Middelaar, jongveespecialist bij ForFarmers. 'We waren niet ontevreden met hoe het liep,' geeft Kees aan, 'maar we hadden wel het gevoel dat het beter kon. Omdat we alle vaarzen nu zelf nodig heb-

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Elli, Kees en Joost Ruijter
aantal melk- en kalfkoeien	175
aantal stuks jongvee	80
rollend jaargemiddelde	11.400 kg melk met 4,19% vet en 3,49% eiwit
grond in gebruik	100 hectare

Burgerbrug

ben, is er geen ruimte meer om te selecteren en de mindere dieren te verkopen', legt hij uit. Bovendien is een jongere afkalfleeftijd gunstig voor de opfokkosten.'

Een verdere optimalisatie van het opfoktraject hopen de veehouders nog te realiseren met de bouw van een nieuwe kalverenstal. Deze staat voor volgend jaar op de planning. Nu zijn de kalveren nog gehuisvest in het achterhuis van de boerderij, maar hier is het klimaat voor de dieren niet ideaal.

'Dankzij een aantal relatief kleine aanpassingen hebben we in korte tijd al veel bereikt', stelt Joost vast. 'Zoals het jongvee er nu voor staat, moet het lukken om ze ruim voor de 24 maanden te laten kalven. In vergelijking met een afkalfleeftijd van tussen de 25 en 26 maanden scheelt dat zomaar een vijftal pinken. Daarvoor kunnen we weer een paar koeien extra melken.'

Monique van Middelaar: 'Snel resultaat van puntjes op de i'

Jongveespecialist Monique van Middelaar van ForFarmers komt nog maar weinig veehouders tegen die de laatste jaren niet hebben nagedacht over de jongveeopfok. 'De opfok ging bij de familie Ruijter best goed,

maar ze wilden de puntjes op de i zetten', vertelt ze. De veehouders investeerden bijvoorbeeld in extra eenlingboxen die gemakkelijk zijn schoon te maken, de kalveren blijven wat langer op stro en de pinken werden afgelopen jaar geënt tegen longworm. De veranderingen die zijn doorgevoerd, hebben echter vooral betrekking op de voeding in de eerste levensmaanden. 'Met een hoge groei in de jeugd is op de meeste bedrijven ook de grootste winst te halen', weet Van Middelaar uit ervaring. Zo schafte de familie Ruijter een koelkast aan om langer te kunnen voeren van de eerste en tweede biest. De eerste biestgift na de geboorte werd verhoogd naar vier liter. Bovendien schakelden

de veehouders over op een kwalitatief hoogwaardig poeder en gingen ze meer kunstmelk met een hogere concentratie voeren. Ook de krachtvoergift is aangepast. Vanaf een leeftijd van een week tot ongeveer tien maanden krijgen de kalveren nu één soort jongveebrok. 'Door het intensievere voerschema is de groei hoger en zijn de dieren beter ontwikkeld als ze de overgang maken naar de ligboxenstal', constateert de jongveespecialist. 'De veranderingen zijn misschien niet spectaculair', vindt Van Middelaar. 'Maar ze hebben in korte tijd wel tot duidelijk zichtbaar resultaat geleid. De pinken hebben nu de glans en ontwikkeling die de familie Ruijter voor ogen had', stelt ze vast.